

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Медичний інститут
Кафедра психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

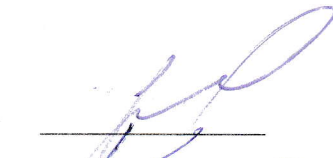
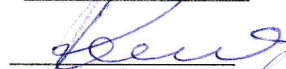
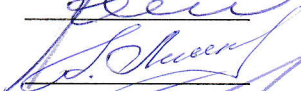
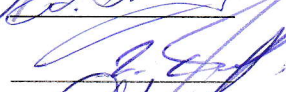
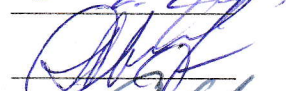

Перший
проректор
Іщенко Н.М.

“ ” 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ПСИХОСОМАТИКИ

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність 053 «Психологія»

Розробник програми		Г.В.Васильєва
Гарант освітньої програми		В.І.Каневський
Завідувач кафедри психології		І.П. Лисенкова
Директор медичного інституту		Г.В. Грищенко
Директор ННІ ППО		Г.Л. Норд
Начальник НМВ		С.І. Шкірчак

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Основи психосоматики	
Галузь знань	05 – Соціальні та поведінкові науки	
Спеціальність	053 – Психологія	
Спеціалізація (якщо є)		
Освітня програма	Психологія	
Рівень вищої освіти	Бакалавр	
Статус дисципліни	Вибіркова	
Курс навчання	3	
Навчальний рік	2020-2021	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	6	7-8
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	6 кредитів / 180 годин	
Структура курсу: • Лекції • Групові заняття • годин самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
	36 год.	12 год
	54 год.	12 год.
	90 год.	156 год.
Відсоток аудиторного навантаження	50%	13%
Мова викладання	українська	
Форма підсумкового контролю	іспит	

2.Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Мета: сформувати цілісне уявлення у студентів про зв'язок психіки та тіла.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «**Основи психосоматики**» є:

- Формування уявлень студентів про взаємодію людини та соціума.
- засвоєння студентами знань про особливості структури психосоматичної особистості.
- Формування розуміння психосоматичних розладів як хвороби цивілізації.
- Вивчення основних типів психосоматичних особистостей.

Передумови вивчення дисципліни:

Передумови вивчення дисципліни:

Оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін «Загальна психологія», «Психодіагностика», «Вікова психологія». Курс «Основи психосоматики» є одним із спеціальних курсів психологічних дисциплін, він охоплює питання цілісного формування особистості, психологічний, віковий та емоційний розвиток, питання психології здоров'я, психічного та соматичного здоров'я.

Очікувані результати навчання:

В процесі вивчення дисципліни студенти повинні засвоїти основні категорії психосоматики, історичні передумови і перспективи розвитку психосоматичної психології, її напрями та галузі, структуру, задачі та методи науки, її міждисциплінарні зв'язки з іншими науками. Курс надає студентам можливість отримати комплекс теоретичних знань у галузі психосоматики та оволодіти практичними навичками проведення психологічних досліджень з використанням основних методів цієї дисципліни.

В результаті вивчення дисципліни студент

має знати:

- методологічні підходи до вивчення психосоматики;
- історію виникнення та становлення психосоматики як в Україні, так і за кордоном;
- основні методи дослідження психосоматичної структури особистості;
- конкретні методики психологічного дослідження;
- форми взаємозв'язку та взаємодії соціуму з середовищем;
- типи психосоматичної особистості
- риси психосоматичної особистості;

вміти:

- застосовувати методи дослідження психосоматичних рис;
- користуватися методиками дослідження;
- застосовувати активні соціально-психологічні методи у психокорекції.

Програмні компетенції

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9 Здатність працювати в команді.

ЗК13. Здатність орієнтуватися у постійно змінних умовах соціального середовища та ефективно будувати гармонійні стосунки з оточенням.

ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

- СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.
- СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.
- СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.
- СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.
- СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.
- СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).
- СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту.
- СК13. Здатність знаходити ефективні рішення в нестандартних ситуаціях під час надання психологічної допомоги.

Програмні результати навчання (ПР)

- ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.
- ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.
- ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.
- ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.
- ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів тощо, відповідно до вимог замовника.
- ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.
- ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.
- ПР19. Застосовувати набуті знання, уміння та навички під час організації та надання психологічної та соціально-психологічної допомоги різним верствам населення, професійно орієнтуватися у теоретичних підходах та практичних напрямках сучасної психології.

3. Програма навчальної дисципліни

Денна форма:

№ з/п	Теми	Лекції	Групові заняття	СРС, в т.ч. індивідуальна
МОДУЛЬ I. Психосоматика як наука				
Блок 1. Основи психосоматики				
1.	Психосоматичний підхід в психології	2	2	6
2.	Психосоматичний підхід в психології. Розуміння цілісності психіки та тіла.	2	2	6
3.	Історія виникнення і становлення психосоматики.	2	4	6
4.	Теорія стресу в розумінні психосоматики.	2	2	6
5.	Теорії психосоматичної особистості.	4	6	6
6.	Контрольна робота за блоком 1.	-	2	
Усього – 60 год. Кредитів ECTS – 2.		12	18	30
МОДУЛЬ II. Неспецифічні характеристики психосоматичної особистості				
Блок 2. Структура психосоматичної особистості				
7.	Концепції розвитку психосоматичної особистості.	4	4	6
8.	Риси особистості, що складають психосоматичну структуру.	4	4	6
9.	Психосоматичні ідеї в напрямках психотерапії.	2	4	6
10.	Психосоматика в класифікаторах хвороб.	2	2	6
11.	Характеристика напрямків психотерапії в психосоматиці		2	6
12.	Контрольна робота за блоком 2.		2	
Усього – 60 год. Кредитів ECTS – 2.		12	18	30
МОДУЛЬ III. Специфічні типи психосоматичної особистості				
Блок 3. Психологічний аналіз тілесних захворювань.				
13.	Психологічний аналіз захворювань серцево-судинної системи.	2	4	6
14.	Психологічний аналіз захворювань шлунково-кишкового тракту та харчової поведінки.	2	4	6
15.	Психологічний аналіз захворювань дихальної системи.	2	2	6
16.	Психологічний аналіз захворювань шкіри.	2	2	6
17.	Психоонкологія.	4	4	6
18.	Контрольна робота за блоком 3.		2	
Усього – 60 год. Кредитів ECTS – 2.		12	18	30
Всього за курсом – 120 год. Кредитів ECTS – 4.		36	54	90

Заочна форма:

№ з/п	Теми	Лекції	Групові заняття	СРС, в т.ч. індивідуальна
МОДУЛЬ I. Психосоматика як наука				
Блок 1. Основи психосоматики				
1.	Психосоматичний підхід в психології			9
2.	Психосоматичний підхід в психології. Розуміння цілісності психіки та тіла.	1	1	9
3.	Історія виникнення і становлення психосоматики.	1	1	10
4.	Теорія стресу в розумінні психосоматики.	1	1	10
5.	Теорії психосоматичної особистості.	1	1	10
Усього – 60 год. Кредитів ECTS – 2.		4	4	48
МОДУЛЬ II. Неспецифічні характеристики психосоматичної особистості				
Блок 2. Структура психосоматичної особистості				
6.	Концепції розвитку психосоматичної особистості.	1	1	10
7.	Риси особистості, що складають психосоматичну структуру.			10
8.	Психосоматичні ідеї в напрямках психотерапії.			10
9.	Психосоматика в класифікаторах хвороб.	1	1	10
10.	Характеристика напрямків психотерапії в психосоматиці	1	1	11
Усього – 60 год. Кредитів ECTS – 2.		3	3	51
МОДУЛЬ III. Специфічні типи психосоматичної особистості				
Блок 3. Психологічний аналіз тілесних захворювань.				
11.	Психологічний аналіз захворювань серцево-судинної системи.	1	1	10
12.	Психологічний аналіз захворювань шлунково-кишкового тракту та харчової поведінки.	1	1	10
13.	Психологічний аналіз захворювань дихальної системи.	1	1	10
14.	Психологічний аналіз захворювань шкіри.	1	1	10
15.	Психоонкологія.	1	1	10
16.	Контрольна робота.			
Усього – 60 год. Кредитів ECTS – 2.		5	5	50
Всього за курсом – 120 год. Кредитів ECTS – 4.		12	12	156

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. План лекцій

№	Тема заняття / план
1	Тема 1. Психосоматичний підхід в психології 1. Ідеї психосоматики в філософії та психології 2. Цільність психіки та тіла 3. Теоретико-методологічні засади психосоматики.
2	Тема 2. Психосоматичний підхід в психології. Розуміння цілісності психіки та тіла. 1. Теоретико-методологічні засади психосоматики. 2. Психосоматичні хвороби як хвороби цивілізації. 3. Психосоматичні концепції.
3	Тема 3. Історія виникнення і становлення психосоматики. 1. Етапи розвитку психосоматичних ідей. 2. Цільність душі та тіла 3. Психосоматика в сучасному науковому вимірі.
4	Тема 4 . Теорія стресу в розумінні психосоматики. 1. Теорія стресу Г. Сельє 2. Стрес як фактор розвитку психосоматики
5	Тема 5. Теорії психосоматичної особистості. (частина 1) 1. Теретичні та концептуальні засади розуміння психосоматичних розладів. 2. Етапи розвитку психосоматичних ідей. 3. Інтегральні підходи до психосоматичних проблем.
6	Тема 6. Теорії психосоматичної особистості. (частина 2) 1. Психоаналітичні засади розвитку психосоматики. 2. Сучасні психоаналітичні погляди на психосоматику в світовій науці.
7	Тема 7. Концепції розвитку психосоматичної особистості. 1. Теорія ранній об'єктних стосунків 2. Нейрогуморальна теорія. 3. Кортико-вісцеральна теорія походження психосоматичних розладів
8	Тема 8. Концепції розвитку психосоматичної особистості. (частина 2) 1. Комплексні теорії розвитку психосоматичних захворювань. 2. Механізм розвитку психосоматичного захворювання.
9	Тема 9. Риси особистості, що складають психосоматичну структуру. 1. Психологічний аналіз психосоматичної структури особистості. 2. Неспецифічні особистісні характеристики при різних психосоматичних розладах.
10	Тема 10. Риси особистості, що складають психосоматичну структуру. (частина 2) 1. Профіль особистості з психосоматичною структурою. 2. Емоційна незрілість та інфантилізм як риси психосоматичного профілю. 3. Дефіцитарна агресія та перфекціонізм. 4. Емоційний контроль та алекситимія.
11	Тема 11. Психосоматичні ідеї в напрямках психотерапії 1. Класичні та сучасні напрями психоаналітичної психотерапії психосоматики. 2. Тлумачення психосоматики в напрямках екзистенціальної психотерапії. 3. Біхевіористський та когнітивний підходи у психотерапії психосоматики.
12	Тема 12. Психосоматика в класифікаторах хвороб. 1. DSM4 та психосоматичні розлади 2. Психосоматичні розлади в МКХ 10.
13	Тема 13. Психологічний аналіз захворювань серцево-судинної системи. 1. Тип особистості А. Психологічні властивості кардіологічного профілю. 2. Психологічні напрями корекції та профілактики.
14	Тема 14. Психологічний аналіз захворювань шлунково-кишкового тракту. 1. Психологічні властивості цього профілю хворих.

	2. Психологічні напрямки корекції та профілактики.
15	Тема15. Психологічний аналіз захворювань дихальної системи. 1.Психологічний профіль особистості з бронхіальною астмою. 2.Напрямки психокорекційної роботи та психопрофілактика.
16	Тема16. Психологічний аналіз захворювань шкіри. 1.Психологічний профіль особистості з захворюваннями шкіри. 2.Напрямки психокорекційної роботи та психопрофілактика.
17	Тема17. Психоонкологія. 1.Тип особистості С 2.Сучасні концепції психоонкології..
18	Тема18. Психоонкологія. (частина 2) 1.Сучасні концепції психоонкології. 2.Напрямки та стратегії психологічного супроводу хворих

Заочна форма:

Тема заняття / план	
Тема 1.	Психосоматичний підхід в психології. Розуміння цілісності психіки та тіла. 1.Ідеї психосоматики в філософії та психології 2.Цільність психіки та тіла 3.Теоретико-методологічні засади психосоматики.
Тема 2.	Історія виникнення і становлення психосоматики. 1.Етапи розвитку психосоматичних ідей. 2.Цілісність душі та тіла 3.Психосоматика в сучасному науковому вимірі.
Тема 3 .	Теорія стресу в розумінні психосоматики. 1.Теорія стресу Г.Сельє 2.Стрес як фактор розвитку психосоматики
Тема 4.	Теорії психосоматичної особистості. 1.Теретичні та концептуальні засади розуміння психосоматичних розладів. 2.Етапи розвитку психосоматичних ідей. 3.Інтегральні підходи до психосоматичних проблем.
Тема 5.	Концепції розвитку психосоматичної особистості. 1.Теорія ранній об'єктних стосунків 2. Нейрогуморальна теорія. 3. Кортико-вісцеральна теорія походження психосоматичних розладів
Тема 6.	Психосоматика в класифікаторах хвороб. 1.DSM4 та психосоматичні розлади 2.Психосоматичні розлади в МКХ 10.
Тема 7.	Характеристика напрямків психотерапії в психосоматиці. 1.Класичні та сучасні напрями психоаналітичної психотерапії психосоматики. 2. Тлумачення психосоматики в напрямках екзистенціальної психотерапії. 3.Біхевіористський та когнітивний підходи у психотерапії психосоматики.
Тема 8.	Психологічний аналіз захворювань серцево-судинної системи. 1.Тип особистості А. Психологічні властивості кардіологічного профілю. 2. Психологічні напрямки корекції та профілактики.
Тема 9.	Психологічний аналіз захворювань шлунково-кишкового тракту та харчової поведінки. 1. Психологічні властивості цього профілю хворих. 2. Психологічні напрямки корекції та профілактики.
Тема10.	Психологічний аналіз захворювань дихальної системи. 1.Психологічний профіль особистості з бронхіальною астмою.

2. Напрямки психокорекційної роботи та психопрофілактика.
Тема 11. Психологічний аналіз захворювань шкіри. 1. Психологічний профіль особистості з захворюваннями шкіри. 2. Напрямки психокорекційної роботи та психопрофілактика.
Тема 12. Психоонкологія. 1. Тип особистості С 2. Сучасні концепції психоонкології. 3. Напрямки та стратегії психологічного супроводу хворих.

4.2. План групових занять

№	Тема заняття / план
1	Тема 1. Психосоматичний підхід в психології 1. Ідеї психосоматики в філософії та психології 2. Цільність психіки та тіла 3. Теоретико-методологічні засади психосоматики.
2	Тема 2. Психосоматичний підхід в психології. Розуміння цілісності психіки та тіла. 1. Теоретико-методологічні засади психосоматики. 2. Психосоматичні хвороби як хвороби цивілізації. 3. Психосоматичні концепції.
3	Тема 3. Історія виникнення і становлення психосоматики. 1. Етапи розвитку психосоматичних ідей. 2. Цілісність душі та тіла 3. Психосоматика в сучасному науковому вимірі.
4	Тема 4. Історія виникнення і становлення психосоматики. (частина 2) 1. Етапи розвитку психосоматичних ідей в світі та Україні. 2. Психосоматика в сучасному науковому вимірі.
5	Тема 5. Теорія стресу в розумінні психосоматики. 1. Теорія стресу Г. Сельє 2. Стрес як фактор розвитку психосоматики
6	Тема 6. Теорії психосоматичної особистості. (частина 1) 1. Теретичні та концептуальні засади розуміння психосоматичних розладів. 2. Етапи розвитку психосоматичних ідей. 3. Інтегральні підходи до психосоматичних проблем.
7	Тема 7. Теорії психосоматичної особистості. (частина 2) 1. Психоаналітичні засади розвитку психосоматики. 2. Сучасні психоаналітичні погляди на психосоматику в світовій науці.
8	Тема 8. Теорії психосоматичної особистості. (частина 3) 1. Психофізіологічна теорія 2. Нейрогуморальна теорія. 3. Інтегральні теорії.
9	Контрольна робота за блоком 1.
10	Тема 9. Концепції розвитку психосоматичної особистості. 1. Теорія ранній об'єктних стосунків 2. Нейрогуморальна теорія. 3. Кортико-вісцеральна теорія походження психосоматичних розладів
11	Тема 10. Концепції розвитку психосоматичної особистості. (частина 2) 1. Комплексні теорії розвитку психосоматичних захворювань. 2. Механізм розвитку психосоматичного захворювання.
12	Тема 11. Риси особистості, що складають психосоматичну структуру.

	1.Психологічний аналіз психосоматичної структури особистості. 2.Неспецифічні особистісні характеристики при різних психосоматичних розладах.
13	Тема 12. Риси особистості, що складають психосоматичну структуру. (частина 2) 1.Профіль особистості з психосоматичною структурою. 2.Емоційна незрілість та інфантилізм як риси психосоматичного профілю. 3.Дефіцитарна агресія та перфекціонізм. 4.Емоційний контроль та алекситимія.
14	Тема 13. Психосоматичні ідеї в напрямках психотерапії 1.Класичні та сучасні напрями психоаналітичної психотерапії психосоматики. 2. Тлумачення психосоматики в напрямках екзистенціальної психотерапії. 3.Біхевіористський та когнітивний підходи у психотерапії психосоматики.
15	Тема 14. Психосоматичні ідеї в напрямках психотерапії (частина 2) 1.Гуманістична психотерапія та психосоматика 2.Розуміння психосоматики в гештальт-терапевтичному підході. 3.Інтегральні підходи.
16	Тема 15. Психосоматика в класифікаторах хвороб. 1.DSM4 та психосоматичні розлади 2.Психосоматичні розлади в МКХ 10.
17	Тема 16. Характеристика напрямків психотерапії в психосоматиці 1.Основні психотерапевтичні підходи в роботі з психосоматичними захворюваннями. 2.Еклектичні та інтегральні моделі психотерапії.
18	Контрольна робота за блоком 2.
19	Тема 17. Психологічний аналіз захворювань серцево-судинної системи. 1.Тип особистості А. Психологічні властивості кардіологічного профілю. 2. Психологічні напрямки корекції та профілактики.
20	Тема 18. Психологічний аналіз захворювань серцево-судинної системи.(2) 1.Профіль кардіологічного хворого. 2.Психодіагностика особистісних рис хворого. 3.Психопрофілактика.
21	Тема 19. Психологічний аналіз захворювань шлунково-кишкового тракту. 1. Психологічні властивості цього профілю хворих. 2. Психологічні напрямки корекції та профілактики.
22	Тема 20. Психологічний аналіз захворювань шлунково-кишкового тракту. (2) 1.Психодіагностика особистісних рис хворого. 2.Психопрофілактика.
23	Тема 21. Психологічний аналіз захворювань дихальної системи. 1.Психологічний профіль особистості з бронхіальною астмою. 2.Напрямки психокорекційної роботи та психопрофілактика.
24	Тема 22. Психологічний аналіз захворювань шкіри. 1.Психологічний профіль особистості з захворюваннями шкіри. 2.Напрямки психокорекційної роботи та психопрофілактика.
25	Тема 23. Психоонкологія. 1.Тип особистості С 2.Сучасні концепції психоонкології. 3.Напрямки та стратегії психоонкологічного супроводу хворих.
26	Тема 24. Психоонкологія. (2) 1.Групові та індивідуальні напрямки психотерапевтичного супроводу хворих. 2.Психопрофілактика
27	Контрольна робота за блоком 3.

Заочна форма:

Тема заняття / план
Тема 1. Психосоматичний підхід в психології. Розуміння цілісності психіки та тіла. 1. Ідеї психосоматики в філософії та психології 2. Цільність психіки та тіла 3. Теоретико-методологічні засади психосоматики.
Тема 2. Історія виникнення і становлення психосоматики. 1. Етапи розвитку психосоматичних ідей. 2. Цілісність душі та тіла 3. Психосоматика в сучасному науковому вимірі.
Тема 3. Теорія стресу в розумінні психосоматики. 1. Теорія стресу Г. Сельє 2. Стрес як фактор розвитку психосоматики
Тема 4. Теорії психосоматичної особистості. 1. Теретичні та концептуальні засади розуміння психосоматичних розладів. 2. Етапи розвитку психосоматичних ідей. 3. Інтегральні підходи до психосоматичних проблем.
Тема 5. Концепції розвитку психосоматичної особистості. 1. Теорія ранніх об'єктних стосунків 2. Нейрогуморальна теорія. 3. Кортико-вісцеральна теорія походження психосоматичних розладів
Тема 6. Психосоматика в класифікаторах хвороб. 1. DSM4 та психосоматичні розлади 2. Психосоматичні розлади в МКХ 10.
Тема 7. Характеристика напрямків психотерапії в психосоматиці. 1. Класичні та сучасні напрями психоаналітичної психотерапії психосоматики. 2. Тлумачення психосоматики в напрямках екзистенціальної психотерапії. 3. Біхевіористський та когнітивний підходи у психотерапії психосоматики.
Тема 8. Психологічний аналіз захворювань серцево-судинної системи. 1. Тип особистості А. Психологічні властивості кардіологічного профілю. 2. Психологічні напрямки корекції та профілактики.
Тема 9. Психологічний аналіз захворювань шлунково-кишкового тракту та харчової поведінки. 1. Психологічні властивості цього профілю хворих. 2. Психологічні напрямки корекції та профілактики.
Тема 10. Психологічний аналіз захворювань дихальної системи. 1. Психологічний профіль особистості з бронхіальною астмою. 2. Напрямки психокорекційної роботи та психопрофілактика.
Тема 11. Психологічний аналіз захворювань шкіри. 1. Психологічний профіль особистості з захворюваннями шкіри. 2. Напрямки психокорекційної роботи та психопрофілактика.
Тема 12. Психоонкологія. 1. Тип особистості С 2. Сучасні концепції психоонкології. 3. Напрямки та стратегії психологічного супроводу хворих.

4.3. Завдання для самостійної роботи

1. Підготовка до групових занять.
2. Розробка структурно-логічних схем лекцій.
3. Підготовка до написання контрольних робіт.
4. Підготовка до проведення техніки або психотерапевтичної вправи на груповому занятті.
5. Підготовка до презентації концепції психосоматики.
6. Підготовка до написання контрольної роботи для заочної форми.

1. **Підготовка до групових занять.** На групових заняттях викладач оцінює підготовлені здобувачами вищої освіти виступи, активність на занятті (відповіді на запитання, наведення прикладів з досвіду та обробленої літератури), вміння формулювати та відстоювати свої думки. Робота на груповому занятті оцінюється за наступними показниками:

- а) за наявність лекційного зошиту, наявність та якість відпрацювання в ньому конспектів за всіма заняттями змістового модулю;
- б) за підготовлену усну доповідь нараховується;
- в) за надання правильної усної (письмової) відповіді на поставлене запитання під час заняття, за доповнення.

2. **Розробка структурно-логічних схем лекцій.** Є одним із напрямків засвоєння змісту теми через оптимізацію механізмів запам'ятовування. Малювання схем, діаграм, графіків, малюнків сприяє візуальному запам'ятовуванню опрацьованої теми. Доцільно це робити під час або після вивчення змісту теми. Осмислене запам'ятовування передбачає, перш за все, встановлення логічних послідовностей, розбивку матеріалу на частини і знаходження в ній «ключових фраз» або «опорних пунктів». Запам'ятовувати слід саме їх і використовувати як «віхи» - орієнтири. Використання логічних опор, асоціацій і мислене угруповання сприяє усвідомленню матеріалу лекції та його швидкому та тривалому запам'ятовуванню.

3. **Підготовка до написання контрольних робіт.** Написання контрольної роботи є одним із засобів оцінки знань студентів. Контрольні роботи проводяться відповідно до завершення вивчення модуля дисципліни. Всього робочою програмою передбачено 3 контрольні роботи, кожна з яких має декілька варіантів завдань. Студенти отримують питання відповідно до варіанту і мають 40 хв. на розв'язання завдань.

4. **Підготовка до проведення техніки або психотерапевтичної вправи на груповому занятті.** Відповідно до теоретичних знань, отриманих на лекційному занятті, студенти готують та проводять міні-групове/напівгрупове заняття на 20 хв. з обраної психотерапевтичної вправи або техніки.

5. **Підготовка до презентації психосоматичної концепції або напрямку.** Студент обирає та розробляє основні положення психосоматичного підходу або напрямку. Готує 7 хв. презентацію курсу, яка дає відповідь на питання «Сучасні тлумачення та розуміння психосоматичних захворювань та стратегія психологічного супроводу». Захист здійснюється в усній формі на груповому занятті.
6. **Підготовка до контрольної роботи для заочної форми навчання.** Студент розробляє програму супроводу психосоматичного хворого на 5 зустрічей. Прописується мета, завдання та конкретні вправи або техніки роботи.
- 6.1. Контрольна робота. Містить наступні елементи: титульний аркуш, назва, мета, завдання та стислий опис методики, або вправи, або техніки та очікуванні результати.

4.4. Забезпечення освітнього процесу

Освітній процес повністю забезпечується «Основи психосоматики».

Технічні засоби навчання:

- 1) ноутбук;
- 2) проектор.
- 3) інтерактивна дошка

II. Програмне забезпечення: Power Point, Microsoft Excel, SPSS, платформа дистанційного навчання Moodle.

5. Поточний контроль

5.1. Питання до контрольної роботи № 1.

1. Психосоматика. Визначення поняття.
2. Психосоматика як хвороби цивілізації.
3. Історія розвитку проблеми психосоматичної медицини.
4. Концепції психосоматичної медицини.
5. Психосоматичні теорії психосоматики.
6. Теорія А.Александера.
7. Теорія Н.Пезешкіана.
8. Теорія стресу Г.Сельє.
9. Теорія алекситимії в формуванні психосоматичних хвороб.
10. Психофізіологічна модель розвитку психосоматичних хвороб.
11. Психоаналітичні напрямки психосоматики.
12. Нейрогуморальні теорії психосоматичних хвороб.
13. Класифікація психосоматичних розладів.
14. Класифікація психосоматичних розладів за МКБ 10.
15. Класифікація за DSM 4.
16. Структура психосоматичної особистості.
17. Неспецифічні властивості психосоматичної особистості.
18. Роль стресу в розвитку хвороби.
19. Історія розвитку психосоматики та етапи розвитку психосоматичної медицини.
20. Основні психосоматичні хвороби.
21. Інтегральні підходи до психосоматичних проблем.
22. Психосоматичні ідеї в напрямках психотерапії.
23. Характеристика напрямків психотерапії в психосоматиці.
24. Аналітична психологія та психосоматика.
25. Психосоматичні ідеї неофрейдистів.
26. Клієнт-центрована психотерапія та психосоматика.
27. Гештальт-терапія та її погляди на психосоматичні хвороби.
28. Психологічна допомога психосоматичним хворим.
29. Етапи розвитку психосоматичного захворювання.
30. Неспецифічні властивості психосоматичної особистості

Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань: 05 – Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність - 053 «Психологія»
Навчальна дисципліна – **ОСНОВИ ПСИХОСОМАТИКИ**

Контрольна робота № 1.

Варіант № 1.

- 1.Нейрогуморальні теорії психосоматичних хвороб. (1 б)
2. Роль стресу в розвитку хвороби.(1б)
- 3.Аналітична психологія та психосоматика.(1б)
- 4.Неспецифічні властивості психосоматичної особистості (1б)

Упорядник:

Васильєва Г.В.

5.2. Питання до контрольної роботи № 2.

1. Класифікація психосоматичних розладів.
2. Класифікація психосоматичних розладів за МКБ 10
3. Класифікація за ДСМ 4.
4. Структура психосоматичної особистості.
5. Неспецифічні властивості психосоматичної особистості.
6. Теорія Г.Сельє в розумінні психосоматичних захворювань.
7. Алекситимія як фактор психосоматичного профілю.
8. Емоційна незрілість та емоційний контроль к властивості психосоматичної особистості.
9. Роль стресу в розвитку хвороби.
- 10.Історія розвитку психосоматики.
- 11.Основні психосоматичні хвороби.
- 12.психофізіологічна модель розвитку психосоматичних хвороб.
- 13.Класифікація психосоматичних розладів.
- 14.Класифікація психосоматичних розладів за МКБ 10.
- 15.Класифікація за ДСМ 4.
- 16.Структура психосоматичної особистості.
- 17.Неспецифічні властивості психосоматичної особистості.
- 18.Роль стресу в розвитку хвороби.
- 19.Емоційні властивості психосоматичної особистості.
- 20.Алекситимія як фактор психосоматичної особистості.
- 21.Інфантильність та емоційна незрілість як фактори психосоматичної особистості.
- 22.Особливості поведінки з агресією у психосоматичних хворих.
- 23.Історія розвитку психосоматики.
- 24.Основні психосоматичні хвороби.
- 25.Психологічна допомога психосоматичним хворим.
- 26.Етапи розвитку психосоматичного захворювання.
- 27.Стратегії супроводу психосоматичних хворих.

28. Психосоматичний симптом та психосоматичний розлад.
29. Інтегральні підходи до психосоматичних проблем.
30. Психосоматичні ідеї в напрямках психотерапії.
31. Характеристика напрямків психотерапії в психосоматиці.

Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань: 05 – Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність - 053 «Психологія»
Навчальна дисципліна – **ОСНОВИ ПСИХОСОМАТИКИ**

Контрольна робота № 2.

Варіант № 1.

1. Характеристика напрямків психотерапії в психосоматиці. (1 б)
2. Інтегральні підходи до психосоматичних проблем (1б)
3. Основні психосоматичні хвороби (1б)
4. Історія розвитку психосоматики (1б)

Упорядник:

Васильєва Г.В.

5.3. Питання до контрольної роботи № 3.

1. Психологічні властивості кардіологічних хворих.
2. Психологічний супровід кардіологічних хворих.
3. Психологічні властивості хворих на різні соматичні захворювання.
4. Онкопсихологія. Стратегії та напрямки розвитку.
5. Тип особистості С (психологічний профіль).
6. Концепції розвитку онкологічних захворювань.
7. Роль стресу в розвитку онкологічних захворювань.
8. Порушення харчової поведінки.
9. Надлишкова вага як психологічний феномен.
10. Нервова анорексія. Психологічний аналіз.
11. Нервова булімія. Психологічний аналіз.
12. Історія розвитку психосоматики.
13. Основні психосоматичні хвороби.
14. Психологічна допомога психосоматичним хворим. Напрямки та стратегії.
15. Стратегії супроводу психосоматичних хворих.
16. Психологічний профіль хворого на серцево-судинні хвороби.
17. Психологічний профіль хворих шлунково-кишкового тракту.
18. Психологічний профіль хворого гінекологічного профілю.
19. Питання безпліддя як психосоматичний феномен.
20. Психологічний супровід жінок з прошеннями репродуктивної функції.
21. Психологічний супровід онкологічних хворих.

22. Психологічна допомога психосоматичним хворим.
23. Етапи розвитку психосоматичного захворювання.
24. Стратегії супроводу психосоматичних хворих.
25. Психосоматичний симптом та психосоматичний розлад.
26. Інтегральні підходи до психосоматичних проблем.
27. Психосоматичні ідеї в напрямках психотерапії.
28. Характеристика напрямків психотерапії в психосоматиці.
29. Групові форми роботи при підтримці хворих онкологічного профілю.
30. Психологічна робота з хворими органів дихання.

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Галузь знань: 05 – Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність - 053 «Психологія»

Навчальна дисципліна – **ОСНОВИ ПСИХОСОМАТИКИ**

Контрольна робота № 3.

Варіант № 1.

1. Групові форми роботи при підтримці хворих онкологічного профілю (1 б)
2. Етапи розвитку психосоматичного захворювання (1б)
3. Інтегральні підходи до психосоматичних проблем (1б)
4. Психологічна робота з хворими органів дихання (1б)

Упорядник:

Васильєва Г.В.

6. Підсумковий контроль (іспит)

Питання до іспиту:

1. Психосоматика. Визначення поняття.
2. Психосоматика як хвороби цивілізації.
3. Історія розвитку проблеми психосоматичної медицини.
4. Концепції психосоматичної медицини.
5. Психосоматичні теорії психосоматики.
6. Теорія А.Александера.
7. Теорія Н.Пезешкіана.
8. Теорія стресу Г.Сельє.
9. Теорія алексетемії в формуванні психосоматичних хвороб.
10. Психофізіологічна модель розвитку психосоматичних хвороб.
11. Психоаналітичні напрямки психосоматики.
12. Нейрогуморальні теорії психосоматичних хвороб.
13. Класифікація психосоматичних розладів.
14. Класифікація психосоматичних розладів за МКБ 10.
15. Класифікація за DSM 4.

16. Структура психосоматичної особистості.
17. Неспецифічні властивості психосоматичної особистості.
18. Роль стресу в розвитку хвороби.
19. Історія розвитку психосоматики та етапи розвитку психосоматичної медицини.
20. Основні психосоматичні хвороби.
21. Інтегральні підходи до психосоматичних проблем.
22. Психосоматичні ідеї в напрямках психотерапії.
23. Характеристика напрямків психотерапії в психосоматиці.
24. Аналітична психологія та психосоматика.
25. Психосоматичні ідеї неофрейдистів.
26. Клієнт-центрована психотерапія та психосоматика.
27. Гештальт-терапія та її погляди на психосоматичні хвороби.
28. Психологічна допомога психосоматичним хворим.
29. Етапи розвитку психосоматичного захворювання.
30. Неспецифічні властивості психосоматичної особистості
31. Класифікація психосоматичних розладів.
32. Класифікація психосоматичних розладів за МКБ 10
33. Класифікація за ДСМ 4.
34. Структура психосоматичної особистості.
35. Неспецифічні властивості психосоматичної особистості.
36. Теорія Г. Сельє в розумінні психосоматичних захворювань.
37. Алекситимія як фактор психосоматичного профілю.
38. Емоційна незрілість та емоційний контроль к властивості психосоматичної особистості.
39. Роль стресу в розвитку хвороби.
40. Історія розвитку психосоматики.
41. Основні психосоматичні хвороби.
42. психофізіологічна модель розвитку психосоматичних хвороб.
43. Класифікація психосоматичних розладів.
44. Класифікація психосоматичних розладів за МКБ 10.
45. Класифікація за ДСМ 4.
46. Структура психосоматичної особистості.
47. Неспецифічні властивості психосоматичної особистості.
48. Роль стресу в розвитку хвороби.
49. Емоційні властивості психосоматичної особистості.
50. Алекситимія як фактор психосоматичної особистості.
51. Інфантильність та емоційна незрілість як фактори психосоматичної особистості.
52. Особливості поведження з агресією у психосоматичних хворих.
53. Історія розвитку психосоматики.
54. Основні психосоматичні хвороби.
55. Психологічна допомога психосоматичним хворим.
56. Етапи розвитку психосоматичного захворювання.
57. Стратегії супроводу психосоматичних хворих.

58. Психосоматичний симптом та психосоматичний розлад.
59. Інтегральні підходи до психосоматичних проблем.
60. Психосоматичні ідеї в напрямках психотерапії.
61. Характеристика напрямків психотерапії в психосоматиці.
62. Психологічні властивості кардіологічних хворих.
63. Психологічний супровід кардіологічних хворих.
64. Психологічні властивості хворих на різні соматичні захворювання
65. Онкопсихологія. Стратегії та напрямки розвитку.
66. Тип особистості С (психологічний профіль)
67. Концепції розвитку онкологічних захворювань.
68. Роль стресу в розвитку онкологічних захворювань.
69. Порушення харчової поведінки.
70. Надлишкова вага як психологічний феномен.
71. Нервова анорексія. Психологічний аналіз.
72. Нервова булімія. Психологічний аналіз.
73. Історія розвитку психосоматики.
74. Основні психосоматичні хвороби.
75. Психологічна допомога психосоматичним хворим. Напрямки та стратегії.
76. Стратегії супроводу психосоматичних хворих
77. Психологічний профіль хворого на серцево-судинні хвороби.
78. Психологічний профіль хворих шлунково-кишкового тракту.
79. Психологічний профіль хворого гінекологічного профілю.
80. Питання безпліддя як психосоматичний феномен.
81. Психологічний супровід жінок з порушеннями репродуктивної функції.
82. Психологічний супровід онкологічних хворих.
83. Психологічна допомога психосоматичним хворим.
84. Етапи розвитку психосоматичного захворювання.
85. Стратегії супроводу психосоматичних хворих
86. Психосоматичний симптом та психосоматичний розлад.
87. Інтегральні підходи до психосоматичних проблем.
88. Психосоматичні ідеї в напрямках психотерапії.
89. Характеристика напрямків психотерапії в психосоматиці.
90. Групові форми роботи при підтримці хворих онкологічного профілю.
91. Психологічна робота з хворими органів дихання.

Чорноморський національний університет ім. Петра Могили
Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань: 05 – Соціально-поведінкові науки
Спеціальність: 053 «Психологія»
Навчальна дисципліна – **ОСНОВИ ПСИХОСОМАТИКИ**
ІСПИТОВИЙ БІЛЕТ №0

1. Етапи розвитку психосоматичного захворювання. (10 балів).
2. Групові форми роботи при підтримці хворих онкологічного профілю (10 балів).
3. Психологічний супровід жінок з прошеннями репродуктивної функції.
(10 балів).
4. Психологічна допомога психосоматичним хворим (10 балів).

Затверджено на засіданні кафедри психології. Протокол №1 від «27» серпня 2020 року

Завідувач кафедри, професор

Лисенкова І. П.

Упорядник, доц.

Васильєва Г. В.

7. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Денна форма навчання:

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці	Кількість заходів	Сума балів
Відповіді на групових заняттях	2	20	40
Складання структурно-логічних схем лекцій	2	1	2
Написання контрольних робіт	4	3	12
Проведення техніки або психотерапевтичної вправи	3	1	3
Презентація концепції або теорії психосоматики.	3	1	3
Іспит			40
Всього			100

Заочна форма навчання:

Вид діяльності (завдання)	Максимальна оцінка одиниці	Кількість заходів	Сума балів
Відповіді на групових заняттях	5	6	30
Проведення техніки або психотерапевтичної вправи на груповому занятті по роботі з тілом	10	1	10
Презентація концепції або теорії психосоматики.	10	1	10
Контрольна робота	10	1	10
Складання іспиту	40		40
Всього	100		100

Пояснення до умов визначення рейтингу

Денна форма

Критерії оцінювання навчальних досягнень	Бали
1. Бали за відповіді на групових заняттях	
Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить	2

аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.	
Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.	1
2. Бали за складання структурно-логічних схем лекцій	
Схема студента, яка достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань лекції, використовуючи при цьому обов'язкову літературу.	2
Схема студента, яка недостатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань лекції, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	1
3. Бали за написання контрольних робіт	
Бальна оцінка, відображена на кожному питанні варіанту контрольної	
Повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки, правильне використання формул та проведення розрахунків.	максимальний бал за питання
Відповідь не повна, не містить аргументів, неправильне застосування формул та помилки у розрахунках.	Зниження оцінки
4. Бали за проведення техніки або психотерапевтичної справи	
Правильно підібрані методики або техніки, студент дотримується терапевтичної позиції, може обґрунтувати доцільність справи та прогнозувати результат.	3
Правильно підібрані методики або техніки, студент має складнощі з дотриманням терапевтичної позиції, може обґрунтувати доцільність справи та прогнозувати результат.	2
Неправильно застосовані методики, та відсутній аналіз результатів.	1
5. Бали за презентацію концепції або теорії психосоматики	
Повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки, правильне та широке подання матеріалу.	10
Відповідь повна, але не всі питання розкриті, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки, правильне та широке подання матеріалу.	9-8
Повнота відповіді достатня, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки, правильне та подання матеріалу.	7-6
Повнота відповіді недостатня, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки, правильне подання матеріалу.	5-4
Повнота відповіді недостатня здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу з обмеженнями, вміння наводити аргументи та робити висновки недостатнє.	3-2
Відповідь невірна та не розкриває питання.	1

Заочна форма

Критерії оцінювання навчальних досягнень	Бали
1. Бали за відповіді на групових заняттях	
Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.	5
Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	4
Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.	3
Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.	2-1
2. Бали за написання контрольної роботи	
Оформлення роботи відповідає вимогам. Правильно підібрані методики для корекційного впливу, дотримання вимог щодо позиції терапевта та якісний контакт, розуміння очікувальних результатів.	10
Оформлення роботи відповідає вимогам. Правильно підібрана методики для корекції, незначні труднощі у встановленні контакту.	9-8
Оформлення роботи має незначні порушення. Правильно підібрані методики для корекції, недотримання вимог щодо характеристики їх результатів.	7
Оформлення роботи має неточності. Правильно підібрані методики для корекції, дотримання вимог щодо характеристики висновку, але є певні складнощі в інтерпретації результатів.	6
Оформлення роботи не відповідає вимогам. Правильно підібрані методики для корекції, висновки не відповідають поставленій меті.	5
Оформлення роботи не відповідає вимогам. Недостатня кількість методик, або невалідні методики. помилки у висновках	4-3
Оформлення роботи не відповідає вимогам. Неправильно підібрані вправи, недотримання вимог щодо характеристики психічних процесів, помилки у висновках.	2-1
3. Бали за проведення техніки або психотерапевтичної вправи	
Правильно підібрані методики або техніки, студент дотримується терапевтичної позиції, може обґрунтувати доцільність вправи та прогнозувати результат.	10-9
Правильно підібрані методики або техніки, студент має складнощі с дотриманням терапевтичної позиції, може обґрунтувати доцільність	8-7

вправи та прогнозувати результат.	
Правильно підібрані методики або техніки, студент має складнощі с дотриманням терапевтичної позиції, може обґрунтувати доцільність вправи та прогнозувати результат.	6-5
Неправильно підібрані методики або техніки, студент має складнощі с дотриманням терапевтичної позиції, може обґрунтувати доцільність вправи та прогнозувати результат.	4-3
Неправильно застосовані методики, та відсутній аналіз результатів.	2-1
4. Бали за презентацію концепції або теорії психосоматики	
Повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки, правильне та широке подання матеріалу.	10
Відповідь повна, але не всі питання розкриті, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки, правильне та широке подання матеріалу.	9-8
Повнота відповіді достатня, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки, правильне та подання матеріалу.	7-6
Повнота відповіді недостатня, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки, правильне подання матеріалу.	5-4
Повнота відповіді недостатня здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу з обмеженнями, вміння наводити аргументи та робити висновки недостатне.	3-2
Відповідь невірна та не розкриває питання.	1

Оцінювання знань студента під час заліку чи екзамену здійснюється за 100-бальною шкалою, прийнятою у ЧНУ імені Петра Могили.

Оцінка «Відмінно» - **90-100 балів** ставиться за умов, якщо студент дав лаконічні і ґрунтовні відповіді на всі запропоновані йому питання. Відповідь свідчить, що студент вільно володіє всім матеріалом курсу, передбаченим робочою програмою, при тому, він має не розрізненні знання окремих тем курсу, а володіє ним комплексно. Студент уміє аргументувати свою відповідь, навести необхідні докази, приклади; аналізувати запропоновані ситуації, посилаючись на джерела інформації. Студент розуміє значимість відповідних знань для особистого життя та для майбутньої професійної діяльності, підтверджуючи це конкретними прикладами.

Найвища оцінка ставиться також за вміння наводити протилежні підходи до оцінки тих чи інших феноменів, співставлення різних наукових позицій, уміння вести полеміку з дослідниками. Під час відповіді студент має продемонструвати не репродуктивну, а творчу розумову діяльність.

Оцінка «Добре» - **75-89 балів** ставиться за умов, якщо студент викладає відповідь на кожне питання логічно, розкриваючи основний зміст. Разом з тим, відповіді не вистачає ґрунтовності, всебічності, деякі важливі нюанси пропущені. При доборі та наведенні фактів та прикладів студент припускається незначних помилок. В той же час, студент не розуміє актуальності висвітлюваних питань. У висловлюванні власної

думки зустрічаються певні неточності. Висновки не носять повного та логічного підсумку.

Оцінка **«Задовільно» - 60-74 балів** виставляється студенту в разі, якщо він не повністю розкрив питання, або не відповів на деякі з них, що свідчить про відсутність повного комплексного засвоєння матеріалів курсу (знає лише певні теми). Відсутня ґрунтовність у розгляді питань, порушується логіка викладу питання. Студент не вміє аналізувати матеріал, не розуміє актуальність проблеми для сьогодення. Аргументація відповіді слабка, вибіркова, мають місце суттєві помилки у використанні фактичного матеріалу. Висновки не відбивають суті питання, або відсутні.

Оцінка **«Незадовільно» - 21-60 балів** виставляється студенту в разі, коли кожне з питань висвітлено поверхнево, або не висвітленими залишаються більшість питань. В процесі висвітлення питань допущені значні помилки, студент не знає, або плутає фактичний матеріал, не здатний аналізувати основні проблеми, не демонструє творчої розумової діяльності. Власна думка і висновки відсутні.

8. Рекомендовані джерела інформації

8.1. Основні:

1. Дідковська Л. І. Психосоматика: основи психодіагностики та психотерапії: навч. посіб. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Л. : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2016. 264 с.
2. Максименко С.Д. Психологічна допомога тяжким соматично хворим: Навчальний посібник. Київ: Міланік, 2017. 115 с.
3. Максименко С.Д., Коваль І.А., Максименко К.С., Папуча М.В. Медична психологія. За редакцією академіка С.Д. Максименка. Підручник. Вінниця: Нова Книга, 2018. 520 с
4. Максименко С.Д. Загальна психологія: Підручник. — К., 2016.
5. Мозгова Г. Психосоматика: психологія і практика / Г. Мозгова, Т. Андрущенко. С .148-155.
6. Наказна І. М. Психосоматика: навч. посіб. Ніжин, 2017. – 132 с.
7. Основи загальної і медичної психології / За ред. І.С. Вітенка і О.С. Чабана. Тернопіль: Укрмедкнига, 2017. – 344 с.
8. Скребець В.О. Екологічна психологія: онкопсихологічний практикум. К. Видавничий Дім "Слово". 2018 . 336 С
9. Харченко Д.М. Психосоматичні розлади. Теорії, методи діагностики, результати досліджень : навчальний посібник .К. : Видавничий дім «Слово», 2015. – 280 с.
10. Хомуленко Т. Б. Основи психосоматики: навч.-метод. посіб. Вінниця: Нова Книга. 2019. 120 с.

8.2. Додаткові:

1. Вітенко І.С. Зміни психіки при соматичних розладах – актуальна проблема медичної психології // Практична психологія та соціальна робота. 2015. №4 . С. 31–32.
2. Володарська Н. Почуття самотності в особистості із соматичними вадами здоров'я та його психокорекція . Психологія і суспільство. 2016. № 4. С. 197–210.
3. Ісаїв Д.М. Психосоматичні розлади у дітей. 2020. 512 с.
4. Підкоритов В.С. Організаційна модель амбулаторної допомоги хворим на соматоформну вегетативну дисфункцію органів травлення . Архів психіатрії. 2016. Т. 10, № 2. С. 61–63.
5. Саймонтон К., Саймонтон С. Психотерапія раку. 2019.
6. Хомуленко Т.Б. Комунікативні особливості особистості з психосоматикою парних органів. Вісн. ХНПУ ім. С.Г. Сковороди. Психологія. – Вип. 18. X. Вид-во ХНПУ, 2016.
7. Основи загальної і медичної психології / За ред. І.С. Вітенка і О.С. Чабана. Тернопіль: Укрмедкнига, 2018. 344 с.
8. Пезешкиан Н. Психосоматична медицина та позитивна психотерапія. 2017, 256с.

9. Kaplan R., Saccuzzo D. Psychological testing. Principles, applications and Issues, 2017, 708p.
10. Martin D. W. Doing Psychological Experiments. 2019. 464 p.

8.3. Інформаційні (інтернет) ресурси

1. <http://uk.wikipedia.org/wiki/Психосоматика>.
2. <http://www.psychol-ok.ru/lib/intpsy/intpsy2007/intpsy290607.html>.
3. <http://www.psyinst.ru/library.php?part=article&id=1125>.
4. <http://www.epsy.ru/html/publish/st25.htm>.
5. <http://pathographia.narod.ru/GanSDS/soderg.html>.
6. <http://www.koob.ru>.
7. <http://www.koob.ru>.
8. <http://www.psychosomaticmedicine.org/cgi/content/full/62/3/299>
9. http://brain.bio.msu.ru/papers/intr_a.htm